

**SERIA POSSIBLE,
TANMATEIX, UNA
CIÈNCIA EMOTIVA?**

David Bueno
i Torrens

**Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència**

Raó i emotivitat

La ment humana es mou entre la raó i l'emotivitat, i les nostres accions i pensaments en són un reflex. Malgrat ser aspectes complementaris, a vegades intentem entendre o alternativament atacar la raó des de l'emotivitat, i viceversa. *Nature* acaba de publicar un treball sobre medicina tradicional xinesa segons el qual molts dels seus ingredients no són assimilables pels intestins humans, però alguns potsers ho són pels bacteris que contenen, fet que podria explicar científicament alguns dels seus efectes. Aquesta aproximació d'una medicina catalogada com a alternativa al mètode científic potser permetrà incorporar alguns d'aquests principis actius a la farmacopea convencional. Tanmateix, em pregunto si tots els seguidors de les medicines alternatives ho veurien amb bons ulls, perquè sovint constato que hi ha persones a qui determinats aspectes de la ciència els generen més dubtes i temors que les idees acientífiques, molt més emotives.

POC DESPRÉS DE LLEGIR aquest article, mentre gaudia amb el poemari *Calç* d'Enric Casasses, vaig trobar els versos següents: "... despens tota la nit en vetlla / construint cataplasmes il·lusoris / mentre se't mor el fill / i vius encadenat al fum d'uns dubtes / que t'estimben a l'abisme ..." Em va venir a la ment un co-negut que fa uns anys va perdre un fill de

mitjana edat perquè, en emmalaltir greument, no va voler fer ús de la medicina convencional. Aquest comportament tan radical no és el més habitual, però segons un estudi realitzat pel servei de psicooncologia de l'ICO, una tercera part de les persones afectades de càncer segueixen simultàniament tractaments convencionals –quimioteràpia o radioteràpia– i també de medicina alternativa, com fitoteràpia, flors de Bach, homeopatia o medicina xinesa.

FA UN PARELL DE MESOS Matthew Tree va publicar un article crític amb l'homeopatia que va ser durament contestat per alguns lectors, que gairebé li van exigir que no parlés del tema perquè deien que a ells els funcionava. I fa poc, un bon divulgador i amic em comentava que, després d'haver lliurat a una editorial un original on raonava científicament la manca de validesa científica de l'homeo-

patia, li van dir que no pensaven publicar cap llibre que en fos crític. Per què hi ha qui aplica una mena de censura cap a determinats plantejaments científics? I no són pas els únics casos. Personalment, en més d'una ocasió en què he fet xerrades sobre organismes transgènics m'he trobat amb un sector molt minoritari del públic que ha volgut impedir que parlés. I recentment, arran d'un llibre de divulgació que he publicat sobre aquest tema (*¿Para qué sirven los transgénicos?*), en una llibreria ben assortida em van comentar que no el tenien en exposició perquè "els podia donar mal nom".

FA UNS ANYS, DOUGLAS SHRADER, un professor de filosofia especialitzat en les relacions entre Orient i Occident, va formular la idea que les teories científiques són com paràsits, i que quan s'accepten assoleixen proporcions epidèmiques. Potsers és això el que mou inconscientment algunes persones a intentar evitar opinions científiques contràries a les seves idees, com a mesura profilàctica per contenir l'expansió d'uns arguments raonats que potser afectarien la seva emotivitat. I també podria explicar per què la ciència els genera més dubtes i temors que les idees no científiques, sens dubte molt més proclius a estimular aquesta emotivitat. Com deia en obrir l'article, la ment humana no en té prou amb la raó. Seria possible, tanmateix, una ciència emotiva?

Per què hi ha qui aplica una mena de censura cap a determinats plantejaments científics?